

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (GRASSROOTS)

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2020 - 2021

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Περιεχόμενα

1. Πολιτική Προστασίας Παιδιών	1
2. Τι είναι η παιδική κακοποίηση;.....	3
2.1. Ενδείξεις κακοποίησης	5
3. Παιδιά και νέοι με αναπηρίες	6
4. Παιδιά και νέοι από Εθνικές μειονότητες	7
5. Εκφοβισμός (Bullying).....	7
5.1. Εκφοβισμός ως αποτέλεσμα κάθε μορφής διάκρισης.....	8
5.2. Αντιμετώπιση εκφοβισμού ως αποτέλεσμα διακρίσεων	9
5.3. Ηλεκτρονικός Εκφοβισμός	9
5.4. Προληπτική Προσέγγιση για περιπτώσεις εκφοβισμού.....	10
6. Διαδικασίες για την αντιμετώπιση περιπτώσεων κακοποίησης.....	10

1. Πολιτική Προστασίας Παιδιών

Η Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία θέτει στην κορυφή των προτεραιοτήτων της τη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για τα παιδιά και γι' αυτό το σκοπό έχει εκπονήσει την «Πολιτική Προστασίας Παιδιών».

Η UEFA ορίζει την προστασία των παιδιών ως «ευθύνη του οργανισμού να διασφαλίσει ότι το ποδόσφαιρο είναι μια ασφαλής, θετική και ευχάριστη εμπειρία για όλα τα παιδιά και ότι διατηρούνται ασφαλή από βλάβες (συμπεριλαμβανομένης της κακοποίησης) όταν εμπλέκονται στο ποδόσφαιρο, σε όλες τις ικανότητες και σε όλα τα επίπεδα» (Πολιτική προστασίας των παιδιών της UEFA, 2019)

Η πολιτική αυτή αποτελείται από:

- Ενημέρωση όλων των αρμόδιων φορέων για την «πολιτική προστασίας παιδιών»
- Τον προσδιορισμό των ενδεχόμενων κινδύνων και μορφών κακοποίησης των παιδιών, έτσι ώστε να μπορεί να γίνει εγκαίρως αντιληπτή και να αντιμετωπιστεί κάθε κατάσταση.
- Τις διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθηθούν σε περίπτωση κακοποίησης.
- Τον κώδικα συμπεριφοράς που θα πρέπει να ακολουθούν όλοι οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα
- Τις προϋποθέσεις και διαδικασίες για την προσεκτική στελέχωση του προσωπικού (προπονητές, εθελοντές, κλπ)
- Την εφαρμογή προγραμμάτων προπόνησης, προσαρμοσμένης ανάλογα με την ηλικία των παιδιών

Η πολιτική προστασίας παιδιών της UEFA και της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας έχει 5 στόχους:

Στόχος 1	Θεμελίωση προστασίας των παιδιών
Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει την παροχή ορισμών: Για το παιδί, την προστασία, την κακοποίηση ή βλάβη, καθώς και σαφείς δεσμεύσεις για την πολιτική προστασίας παιδιών	
Στόχος 2	Διασφάλιση της οργανωτικής ετοιμότητας και πρόληψης
Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει τη θέσπιση διαδικασιών και πρακτικών που θα βοηθήσουν στην αποφυγή καταστάσεων κατάχρησης.	
Στόχος 3	Ευαισθητοποίηση
Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει την εξασφάλιση ότι τα μέτρα διασφάλισης εφαρμόζονται και δεν παραμένουν στο “ράφι”. Οι προσπάθειες περιλαμβάνουν ευαισθητοποίηση, εκπαίδευση και επικοινωνία. Η επικοινωνία και η εκπαίδευση είναι απαραίτητα στοιχεία για να εξασφαλιστεί η κατανόηση των αρχών διασφάλισης, των μέτρων διασφάλισης και της σημασίας τους στο ποδόσφαιρο.	
Στόχος 4	Συνεργασία με φορείς και αναφορά πιθανών προβλημάτων
Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει την ανταπόκριση σε ανησυχίες – πιθανά προβλήματα εάν προκύψουν, και τον καθορισμό του τρόπου με τον οποίο πρέπει να συμμετέχουν εξωτερικές υπηρεσίες στις προσπάθειες προστασίας των παιδιών.	
Στόχος 5	Αξιολόγηση προγράμματος προστασίας παιδιών
Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει παρακολούθηση της προόδου και προσδιορισμό ορθών πρακτικών, για κοινή χρήση με άλλους, που εργάζονται στο ποδόσφαιρο.	

Η Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία εναρμονισμένη με τις κατευθύνσεις και τις οδηγίες της UEFA, θέτει ως προτεραιότητα τους 5 στόχους που αναφέρθηκαν στον παραπάνω πίνακα και ξεκινά την προσπάθεια υποστήριξης και εξυπηρέτησής τους.

Παρακάτω αναλύονται σχετικοί επιμέρους τομείς για την προστασία των παιδιών όπως:

- Παιδική κακοποίηση και οι ενδείξεις της

- Παιδιά και νέοι με αναπηρίες
- Παιδιά και νέοι από Εθνικές μειονότητες
- Εκφοβισμός και οι μορφές του ως αποτέλεσμα διακρίσεων
- Αντιμετώπιση εκφοβισμού ως αποτέλεσμα διακρίσεων
- Ηλεκτρονικός εκφοβισμός
- Πολιτική προσέγγισης σε περίπτωση εκφοβισμού
- Διαδικασίες αντιμετώπισης κακοποίησης παιδιών

2. Τι είναι η παιδική κακοποίηση;

Η παιδική κακοποίηση αφορά την κακή μεταχείριση, την πρόκληση τραυμάτων (σωματικών και πνευματικών) των παιδιών από ενήλικες. Η κακοποίηση συνήθως προέρχεται από τους ενήλικες που έρχονται σε συχνή επαφή με τα παιδιά και έχουν κερδίσει την εμπιστοσύνη τους.

Υπάρχουν τέσσερις κύριες μορφές κακοποίησης (σημειώνεται ότι ένα παιδί μπορεί να πέσει θύμα περισσότερων της μίας):

- Σωματική
- Ψυχική
- Παραμέληση
- Σεξουαλική

Σωματική κακοποίηση μπορεί να συμβεί στις περιπτώσεις που ο ενήλικας τραυματίσει σωματικά το παιδί με τους εξής τρόπους: χτυπώντας, πιέζοντας, χαστουκίζοντας, ταρακουνώντας ή προβαίνοντας σε οποιαδήποτε απόπειρα άσκησης βίας. Στο ποδόσφαιρο μπορεί να έχει και τη μορφή τραυματισμού λόγω της προπόνησης, όταν το είδος και η έντασή της υπερβαίνει τα σωματικά και ηλικιακά όρια του παιδιού ή όταν εκθέτει το παιδί σε κίνδυνο λόγω κούρασης και κακής χρήσης. Επίσης, μπορεί να πάρει την μορφή χορήγησης απαγορευμένων ουσιών για τη βελτίωση της απόδοσης.

Ψυχική κακοποίηση παρουσιάζεται όταν ο ενήλικας:

- Αδιαφορεί και αμελεί σκοπίμως να επιδείξει φροντίδα και προσοχή στο παιδί
- Όταν φωνάζει, προσβάλλει, απειλεί ή εξευτελίζει το παιδί.

Στο ποδόσφαιρο μπορεί να πάρει έχει τις εξής μορφές:

- Αδιαφορία λελογισμένης επιβράβευσης των προσπαθειών και της προόδου του παιδιού
- Πρόκληση υπερβολικού άγχους δίνοντας αποκλειστική βαρύτητα στο αποτέλεσμα ενός αγώνα.

Παραμέληση μπορεί να συμβεί όταν ο ενήλικας αφήνει το παιδί διαρκώς μόνο του και δεν του παράσχει την απαραίτητη φροντίδα και στοργή. Επίσης, σε περιπτώσεις που αδυνατεί να ανταποκριθεί στις στοιχειώδεις ανάγκες του παιδιού για φαγητό, νερό και ρουχισμό.

Στο ποδόσφαιρο μπορεί να πάρει τις εξής μορφές:

- Υποχρέωση του παιδιού να αγωνιστεί με συνθήκες ψύχους όταν εκείνο δεν είναι καλά ντυμένο ή έχει κρυολογήσει.
- Υποχρέωση του παιδιού να αγωνιστεί σε συνθήκες καύσωνα, μην παρέχοντας τα απαραίτητα υγρά (νερό, ισοτονικά ποτά, κλπ).

Σεξουαλική κακοποίηση υπάρχει όταν ενήλικες ικανοποιούν τις σεξουαλικές τους ανάγκες μέσω:

- Σεξουαλικής πράξης, αυνανισμού, στοματικού σεξ ή πρωκτικής διείσδυσης
- Προμήθειας ή διακίνησης πορνογραφικού υλικού (περιοδικά, DVD, βιβλία, κ.λπ.)
- Αναφοράς ιστοριών ή αστείων σεξουαλικού περιεχομένου

Τα αποτελέσματα σεξουαλικής κακοποίησης είναι οδυνηρά και μπορεί να οδηγήσουν σε ανεπανόρθωτα ψυχικά τραύματα. Ο προπονητής οφείλει να γνωρίζει τη σημασία της θέσης του και το γεγονός ότι αποτελεί πρότυπο για τα παιδιά. Οφείλει, επίσης, να αντιλαμβάνεται ότι υπάρχουν όρια ακόμα και στην σωματική επαφή με τα παιδιά (οδηγίες, περιπτώσεις τραυματισμού, κλπ) και να είναι πολύ προσεκτικός, ιδιαίτερα όταν ενσκήπτει η ανάγκη κατ' ιδίαν συζήτησης με το παιδί, η οποία συστήνεται να γίνεται είτε παρουσία τρίτου προσώπου (π.χ. γονέα) είτε σε χώρο που να μην προκαλεί υπόνοιες απομόνωσης.

2.1. Ενδείξεις κακοποίησης

Η απόδειξη της ύπαρξης κακοποίησης δεν είναι εύκολη, ακόμα και για τους ειδικούς του χώρου. Στις περισσότερες περιπτώσεις όμως, υπάρχουν κάποιες ενδείξεις για την ύπαρξή της. Οι ενδείξεις αυτές είναι σωματικές και είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την αλλαγή στον τρόπο συμπεριφοράς του παιδιού. Μερικές από τις πιο συχνές ενδείξεις αναφέρονται παρακάτω:

ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ
Μώλωπες, γρατζουνιές	Τάσεις απομόνωσης
Εγκαύματα	Τάσεις φυγής
Τραυματισμοί που δεν έχουν αντιμετωπιστεί	Επιθετικότητα
Σημάδια σε δυσδιάκριτα σημεία	Ανεξήγητη φοβία προς τους ενήλικες
Ξαφνικές ανωμαλίες στην ομιλία	Αδυναμία ταύτισης με κάποια πρότυπα
Τάσεις προς έμετο	Συμπεριφορά για προσέλκυση ενδιαφέροντος
Συχνή εφίδρωση λόγω άγχους	Χαμηλή αυτοεκτίμηση

Ακόμα πιο χαρακτηριστικές είναι οι ενδείξεις και οι αντιδράσεις σε περιπτώσεις σεξουαλικής κακοποίησης. Ενδεικτικά αναφέρονται:

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ
Αιμορραγία στα γεννητικά όργανα ή στον πρωκτό
Πόνος κατά την ούρηση
Στομαχικοί πόνοι και πονοκέφαλοι
Ανορεξία
Δυσκολία στο περπάτημα ή σε καθιστή θέση
Χρόνια κατάθλιψη
Βωμολοχία και υπέρμετρες σεξουαλικές γνώσεις για την ηλικία
Φόβος για το σκοτάδι
Έντονη αντικοινωνική συμπεριφορά

Οι ανωτέρω ενδείξεις δεν αποδεικνύουν αυτόματα την ύπαρξη κακοποίησης του παιδιού. Οι προπονητές που έχουν την κύρια ευθύνη για την ασφάλεια των παιδιών, όπως και οποιοσδήποτε άλλος συμμετέχει στη διαδικασία, θα πρέπει να αναφέρουν άμεσα οποιοδήποτε περιστατικό υποπέσει στην αντίληψή τους.

3. Παιδιά και νέοι με αναπηρίες

Έρευνες έχουν δείξει ότι τα παιδιά με αναπηρία διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κακοποίησης. Η αναπηρία μπορεί να είναι ορατή, όπως εγκεφαλική παράλυση ή μη ορατή, όπως μαθησιακή αναπηρία. Πολλά πράγματα συμβάλλουν σε αυτό, όπως:

- Κακή προπόνηση που προκύπτει από την μη κατανόηση της φροντίδας και των αναγκών υποστήριξης του παιδιού.
- Τρόπος σκέψης και συμπεράσματα σχετικά με την αναπηρία
- Έλλειψη ευαισθητοποίησης και πεποίθηση ότι τα παιδιά με αναπηρία δεν κακοποιούνται.
- Παράγοντες που σχετίζονται με την αναπηρία. Για παράδειγμα, ίσως είναι πιο δύσκολο να επικοινωνήσετε ή να αποφύγετε αυτόν που κακοποιεί ένα παιδί, εάν το παιδί εξαρτάται από αυτόν.

Εξαιτίας των παραπάνω οι σύλλογοι μπορεί να χρειαστεί να λάβουν περαιτέρω πρωτοβουλίες και να εφαρμόσουν επιπλέον προστατευτικές ενέργειες όπως:

- Να βεβαιωθούν ότι όλοι όσοι εργάζονται με το παιδί κατανοούν τι πραγματικά σημαίνει η αναπηρία για ένα παιδί.
- Να μιλήσουν στο παιδί και τους γονείς / φροντιστές του για να κατανοήσουν καλύτερα και σε βάθος τις ανάγκες του παιδιού.
- Να κάνουν σαφές ότι υπάρχει ένα σχέδιο για την κάλυψη πρόσθετων αναγκών και ότι αυτό είναι σαφές σε εκείνους που εργάζονται με το παιδί.
- Να κατανοούν τι λέει και πώς επικοινωνεί το παιδί, από τη συμπεριφορά του, τα λόγια ή τα σημάδια που δίνει.
- Να βεβαιωθούν ότι το παιδί ξέρει σε ποιον να απευθυνθεί και με ποιο τρόπο, αν ανησυχεί για κάτι.
- Παρατηρώντας προσεκτικά, να κατανοήσουν πώς ανταποκρίνεται το παιδί σε διαφορετικές εμπειρίες και συνθήκες.
- Να ελέγχουν τακτικά τη συμμετοχή του παιδιού για να το βοηθήσουν να αξιοποιήσει στο έπακρο τη συμμετοχή του στο παιχνίδι.
- Να εστιάζουν στις ικανότητες του παιδιού και όχι τις αναπηρίες του!

4. Παιδιά και νέοι από εθνοτικές μειονότητες

Τα παιδιά και οι νέοι από εθνοτικές μειονότητες μπορεί να είναι ευάλωτα για τους παρακάτω λόγους:

- Να βιώνουν ρατσισμό και ρατσιστικές τάσεις
- Ο ρατσισμός που βιώνουν να αγνοείται από τα άτομα που έχουν εξουσία

5. Εκφοβισμός (Bullying)

Κανείς δεν αξίζει να είναι θύμα εκφοβισμού. Όλοι έχουν το δικαίωμα να αντιμετωπίζονται με σεβασμό. Η Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία (ΕΠΟ) δεν θα δεχτεί ή θα αποδεχτεί τον εκφοβισμό στο ποδόσφαιρο και έχει ορίσει τον εκφοβισμό ως κατηγορία κακοποίησης. Είναι ευθύνη όλων των ανθρώπων στο ποδόσφαιρο, ανεξάρτητα από τον ρόλο τους, να διασφαλίσουν ότι ο εκφοβισμός αντιμετωπίζεται κατάλληλα.

Ο εκφοβισμός ορίζεται ως:

- Φυσικός: Χτύπημα, κλοτσιά ή κλοπή
- Λεκτικός: Συνεχή πειράγματα, σαρκασμός, ρατσιστικές, σεξιστικές ή ομοφοβικές χλεύες ή σχόλια σχετικά με την αναπηρία, απειλές και χειρονομίες.
- Συναισθηματικός: βασανιστήρια, χλευαστικά και ταπεινωτικά μηνύματα κειμένου στο κινητό, αγνόηση ή απομόνωση.

Ο εκφοβισμός μπορεί να πραγματοποιηθεί οπουδήποτε, αλλά είναι πιθανότερο να λάβει χώρα όπου υπάρχει ανεπαρκής επίβλεψη, π.χ. στα αποδυτήρια ή στο δρόμο προς και από το γήπεδο ποδοσφαίρου. Επίσης, μπορεί να πραγματοποιηθεί σε προπόνηση ή αγώνα. Ο ανταγωνιστικός χαρακτήρας του ποδοσφαίρου μπορεί να δημιουργήσει, ακόμη και να υποστηρίξει ένα περιβάλλον για τον “εκφοβιστή”, εάν τα άτομα και οι σύλλογοι δεν γνωρίζουν ή αποτύχουν να το αντιμετωπίσουν και να το διαχειριστούν.

Στο ποδόσφαιρο εκφοβισμός μπορεί να προκύψει από:

- Γονέα που πιέζει έντονα και σκληρά το παιδί

- Προπονητή, διευθυντή ή υπεύθυνο που έχει φιλοσοφία - νίκη με κάθε κόστος
- Παιδί που εκφοβίζει ένα άλλο παιδί
- Στέλεχος της ακαδημίας που ασκεί αθέμιτη πίεση σε ένα παιδί ή νεαρό άτομο.

Η ζημιά που προκαλείται από τον εκφοβισμό μπορεί συχνά να υποτιμηθεί. Ο εκφοβισμός μπορεί να προκαλέσει σημαντική δυσφορία-θλίψη στα παιδιά και στα νεαρά άτομα, που σε ορισμένες περιπτώσεις επηρεάζει την υγεία και την ανάπτυξή τους. Σε ακραίες περιπτώσεις μπορεί να οδηγήσει σε αυτοτραυματισμό.

5.1. Εκφοβισμός ως αποτέλεσμα κάθε μορφής διάκρισης

Ο εκφοβισμός λόγω διακρίσεων συμβαίνει όταν παρακινείται από προκατάληψη εναντίον ορισμένων ανθρώπων ή ομάδων ανθρώπων. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο φύλο, την ηλικία, τη φυλή, την εθνικότητα, την καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την αλλαγή φύλου, την αναπηρία ή την ικανότητά τους.

Γενικά, αυτές οι μορφές εκφοβισμού μοιάζουν με άλλα είδη εκφοβισμού, αλλά ειδικότερα μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Λεκτική κακοποίηση: Υποτιμητικές παρατηρήσεις για τις νεαρές γυναίκες παίκτριες, που υποδηλώνουν ότι είναι κατώτερες από τα αγόρια. Επίσης, οι προπονητές εθνικών μειονοτήτων δεν είναι τόσο ικανοί όσο οι λευκοί γηγενείς προπονητές.
- Φυσική κακοποίηση. Σε αυτή συμπεριλαμβάνονται χτύπημα, γροθιά, κλοτσιά, σεξουαλική επίθεση και απειλητική συμπεριφορά.
- Ηλεκτρονικός εκφοβισμός: Χρήση διαδικτυακών χώρων για τη διάδοση φημών για κάποιον ή για τον αποκλεισμό του. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει μηνύματα κειμένου, συμπεριλαμβανομένων μηνυμάτων βίντεο και εικόνων.

Οι διακρίσεις συχνά οφείλονται στην έλλειψη κατανόησης που χρησιμεύει μόνο για την ενίσχυση των στερεοτύπων και μπορεί ενδεχομένως να οδηγήσει σε ενέργειες που μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα σε γυναίκες, εθνοτικές μειονότητες, άτομα με ειδικές ανάγκες, λεσβίες, γκέι, αμφιφυλόφιλους ή τρανσέξουαλ, ή άτομα

που ακολουθούν συγκεκριμένες θρησκείες ή πεποιθήσεις, να αισθάνονται αποκλεισμένοι, απομονωμένοι ή υποτιμημένοι.

5.2. Αντιμετώπιση εκφοβισμού ως αποτέλεσμα διακρίσεων

Εάν συμβεί ένα περιστατικό τότε θα πρέπει:

- Τα μέλη πρέπει να ενημερώνονται ότι η προσβλητική γλώσσα δεν θα γίνεται ανεκτή. Εάν ένα μέλος του συλλόγου συνεχίσει να κάνει διακρίσεις, εξηγήστε λεπτομερώς τις επιπτώσεις που έχουν οι διακρίσεις και ο εκφοβισμός στους ανθρώπους. Εάν πρόκειται για νεαρό άτομο που δημιουργεί το πρόβλημα, οι γονείς του θα πρέπει να ενημερωθούν σχετικά για οποιαδήποτε παραβίαση του Κώδικα Συμπεριφοράς του συλλόγου.
- Εάν ένα μέλος κάνει επίμονα προσβλητικά σχόλια, οι αξιωματούχοι του συλλόγου θα πρέπει να του μιλήσουν με περισσότερες λεπτομέρειες γιατί τα σχόλιά του δεν είναι αποδεκτά.
- Το οποιοδήποτε μέλος θα πρέπει να κατανοήσει τις κυρώσεις που θα ισχύσουν εάν συνεχίσει να χρησιμοποιεί προσβλητική γλώσσα ή συμπεριφορά.
- Εξετάστε το ενδεχόμενο να προσκαλέσετε τους γονείς για να συζητήσετε πώς πρέπει να λειτουργούν σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται λεπτομερώς στην πολιτική προστασίας παιδιών ή νεαρών ατόμων, ως αποτέλεσμα διακρίσεων της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας.

5.3. Ηλεκτρονικός Εκφοβισμός

Οι νέοι επικοινωνούν στο Διαδίκτυο πιο συχνά μέσω ιστότοπων κοινωνικής δικτύωσης και μέσω κινητού. Ο εκφοβισμός στον κυβερνοχώρο συμβαίνει όταν ένα άτομο χρησιμοποιεί την τεχνολογία, δηλαδή τα κινητά τηλέφωνα ή το διαδίκτυο (ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης, αίθουσες συνομιλίας, instant messenger), για να εκφοβίσει σκόπιμα κάποιον.

Αυτή η συμπεριφορά μπορεί επίσης να αναφέρεται ως «τρολάρισμα» όταν δημοσιεύονται σκόπιμα προσβλητικά σχόλια σε μεμονωμένες σελίδες κοινωνικών μέσων με σκοπό να προκαλέσουν αναστάτωση και άγχος. Αυτός ο τύπος συμπεριφοράς μπορεί να οδηγήσει σε νομική δράση.

Οι εκφοβιστές συχνά αισθάνονται ανώνυμοι και “αποστασιοποιημένοι” από το περιστατικό όταν συμβαίνει στο διαδίκτυο.

Υπάρχει μια αυξανόμενη τάση για εκφοβισμό διαδικτυακά ή μέσω κειμένων. Οι σύλλογοι και οι ενώσεις που διοργανώνουν τα πρωταθλήματα έχουν την ευθύνη να διασφαλίσουν ότι οι ιστότοποι ή / και οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης τους χρησιμοποιούνται σωστά και ότι κάθε διαδικτυακός εκφοβισμός πρέπει να αντιμετωπιστεί γρήγορα και κατάλληλα.

5.4. Προληπτική Προσέγγιση για περιπτώσεις εκφοβισμού

- Διασφαλίστε ότι προωθείται ο ορισμός και η πολιτική προστασίας της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας για τον εκφοβισμό.
- Βεβαιωθείτε ότι ο σύλλογος ή το πρωτάθλημά που συμμετέχει το σωματείο σας έχει κώδικες συμπεριφοράς, στους οποίους προβλέπεται πολιτική κατά του εκφοβισμού.
- Βεβαιωθείτε ότι λαμβάνετε σοβαρά όλα τα σημάδια του εκφοβισμού.
- Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με το τι είναι εκφοβισμός και με το πώς ο σύλλογος θα αντιμετωπίσει φαινόμενα εκφοβισμού.
- Βεβαιωθείτε ότι έχετε κάποιον που παρακολουθεί τακτικά τον ιστότοπο του συλλόγου και τους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης.

6. Διαδικασίες για την αντιμετώπιση περιπτώσεων κακοποίησης

Πρέπει να καταστεί σαφές ότι περιπτώσεις κακοποίησης όλων των παραμέτρων που αναλύθηκαν σε παρόν εγχειρίδιο, αφορούν τις δικαστικές αρχές, οι οποίες και φέρουν την ευθύνη για την διερεύνηση της υπόθεσης. Ο Κανονισμός καθορίζει τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί σε περιπτώσεις καταγγελίας για κακοποίηση.

Τέτοιες υποθέσεις είναι πολύ δύσκολες, απαιτούν προσεκτικούς χειρισμούς και θα πρέπει να στοιχειοθετούνται επαρκώς. Οι κάτωθι περιπτώσεις δύναται να αποτελέσουν την βάση για την έναρξη των προβλεπόμενων διαδικασιών για κατηγορίες κακοποίησης.

1. Καταγγελία από το ίδιο το παιδί ότι κακοποιήθηκε.
2. Ενυπόγραφη δήλωση από άτομο που ήταν αυτόπτης μάρτυρας του περιστατικού κακοποίησης.
3. Συνεχείς ενδείξεις αμέλειας για μεγάλο χρονικό διάστημα.
4. Σημάδια κακοποίησης ή συμπτώματα συμπεριφοράς που παρατηρούνται σε περιπτώσεις κακοποίησης.

Στην περίπτωση καταγγελίας για κακοποίηση θα πρέπει να γίνει αναλυτική καταγραφή των γεγονότων και πιο συγκεκριμένα:

- Ημερομηνία, ώρα και τόπος του συμβάντος
- Πλήρη στοιχεία του παιδιού (ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, κ.λπ.)
- Ονοματεπώνυμο του ανθρώπου που υπογράφει την καταγγελία
- Περιγραφή των κατηγοριών/παραπόνων
- Κατάθεση του παιδιού για τα γεγονότα της υπόθεσης

Το επόμενο βήμα είναι η γνωστοποίηση στον προπονητή της καταγγελίας και το αντικείμενο αυτής. Ο προπονητής με τη σειρά του έχει αναφαίρετο δικαίωμα να απαντήσει στις κατηγορίες που του προσάπτουν. Ολόκληρος ο φάκελος θα κοινοποιείται στην Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία, η οποία και θα έχει την ευθύνη για την παραπομπή της υπόθεσης στις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

Σε κάθε περίπτωση μέχρι την τελική κρίση της υπόθεσης, ο προπονητής θα πρέπει να απέχει των καθηκόντων του. Το μέτρο αυτό έχει καθαρά προληπτικό χαρακτήρα και δεν προσπαθεί να προκαταλάβει τις αποφάσεις.

